

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Український гідрометеорологічний центр

Агрометеорологічний бюлетень по території України

**за другу декаду березня 2023 р.
№ 8**

Видається з 1921 року

Київ 2023

**Відповідальний за випуск
Відповідальний редактор**

**М.І. Кульбіда
Т.І. Адаменко**

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

© Український гідрометеорологічний центр, 2023 р.

**01030, Київ - 30, вул. Золотоворітська, 6-в
тел. 234-85-39**

Метеорологічні умови другої декади березня 2023 р.

У другій декаді березня в Україні спостерігалася тепліша звичайного (норми) погода. На території багатьох областей відмічалася не характерна для ранньовесняного періоду низька відносна вологість повітря - у денні години 30 % і нижче. З переміщенням атмосферних фронтів спостерігалася вітряна, дощова у більшості областей погода.

Тривалість сонячного сяйва за декаду становила від 34 до 58 годин, що близько або на 11-24 години більше від середніх багаторічних показників.

Температура. Середня обласна декадна температура повітря на переважній частині території країни виявилася на 1,2 - 2,8 °С, на сході – на 3,1 °С вищою за норму, у Закарпатській області - близькою до неї і становила від плюс 3,2 °С на Сумщині до плюс 5,7 - 6,1 °С на півдні країни та Закарпатті.

Мінімальна температура повітря знижувалася до мінус 3-7 °С, в окремих районах Одеської області – до мінус 9 °С.

Максимальна температура повітря у найтепліші дні досягала плюс 12-16 °С, у західних та Одеській областях – плюс 17 -19 °С (рис.1).

У найхолодніші ночі поверхня ґрунту у більшості областей охолоджувалась до мінус 5-9 °С, у Житомирській області – до мінус 10-11 °С, у Запорізькій та Чернівецькій областях – до мінус 2-3 °С.

У найтепліші дні поверхня ґрунту нагрівалася від плюс 19-20 °С на півночі до плюс 34-35 °С на півдні країни.

Опади різної кількості та інтенсивності відмічалися упродовж 1-4 днів майже по всій території країни.

На переважній частині території країни середня обласна декадна їх кількість становила від 125 до 200 % декадної норми (від 10 до 28 мм). У Херсонській, Харківській, Черкаській, Київській, Чернігівській, Івано-Франківській та Закарпатській областях кількість опадів за декаду була близькою до норми (12-18 мм), у Житомирській та Тернопільській областях – 60-80 % декадної норми (9-12 мм). У Вінницькій та Хмельницькій областях кількість опадів за декаду склала 31-46 % декадної норми (4-6 мм), у Чернівецькій та Донецькій областях – лише 17-19 % декадної норми або 2-3 мм (рис.2).

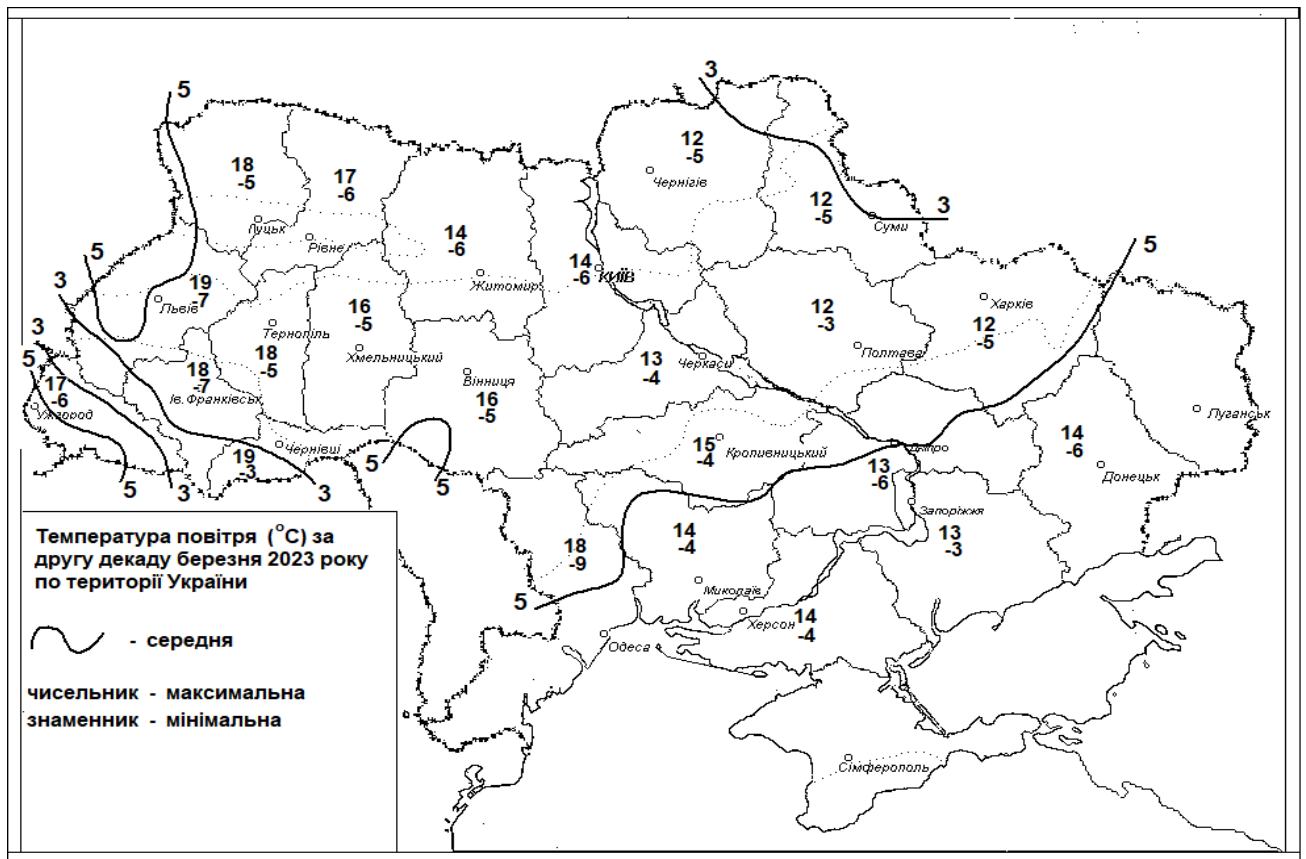

Рис.1 Температура повітря (°C) за другу декаду березня 2023 року по території України

Добовий максимум опадів у багатьох районах Сумської, Волинської, в окремих пунктах спостережень Київської, Полтавської та Миколаївської областей становив 15-21 мм (1-2 декадні норми), на метеостанціях Роздільна та Любашівка Одеської області – 28-33 мм (місячна норма).

Відносна вологість повітря в середньому за декаду становила від 63 % до 83 %. Упродовж 1-4 днів у багатьох областях, за винятком Херсонської, Запорізької, Дніпропетровської, Полтавської та Сумської, у денні години відмічалось її зниження до 30 % і нижче.

Сніговий покрив. Станом на 20 березня снігу на полях не було, лише на високогір'ї Карпат (метеостанції Плай та Пожежевська) висота снігового покриву досягала – 20-84 см.

Глибина промерзання ґрунту. У кінці декади на переважній частині території країни ґрунт був талий або глибина його промерзання не перевищувала 1-3 см.

Вітер. Упродовж 1-5 днів по всій території країни відмічалось посилення швидкості вітру до 15-22 м/с, на метеостанції Плай (Закарпатської області) – до 28 м/с.

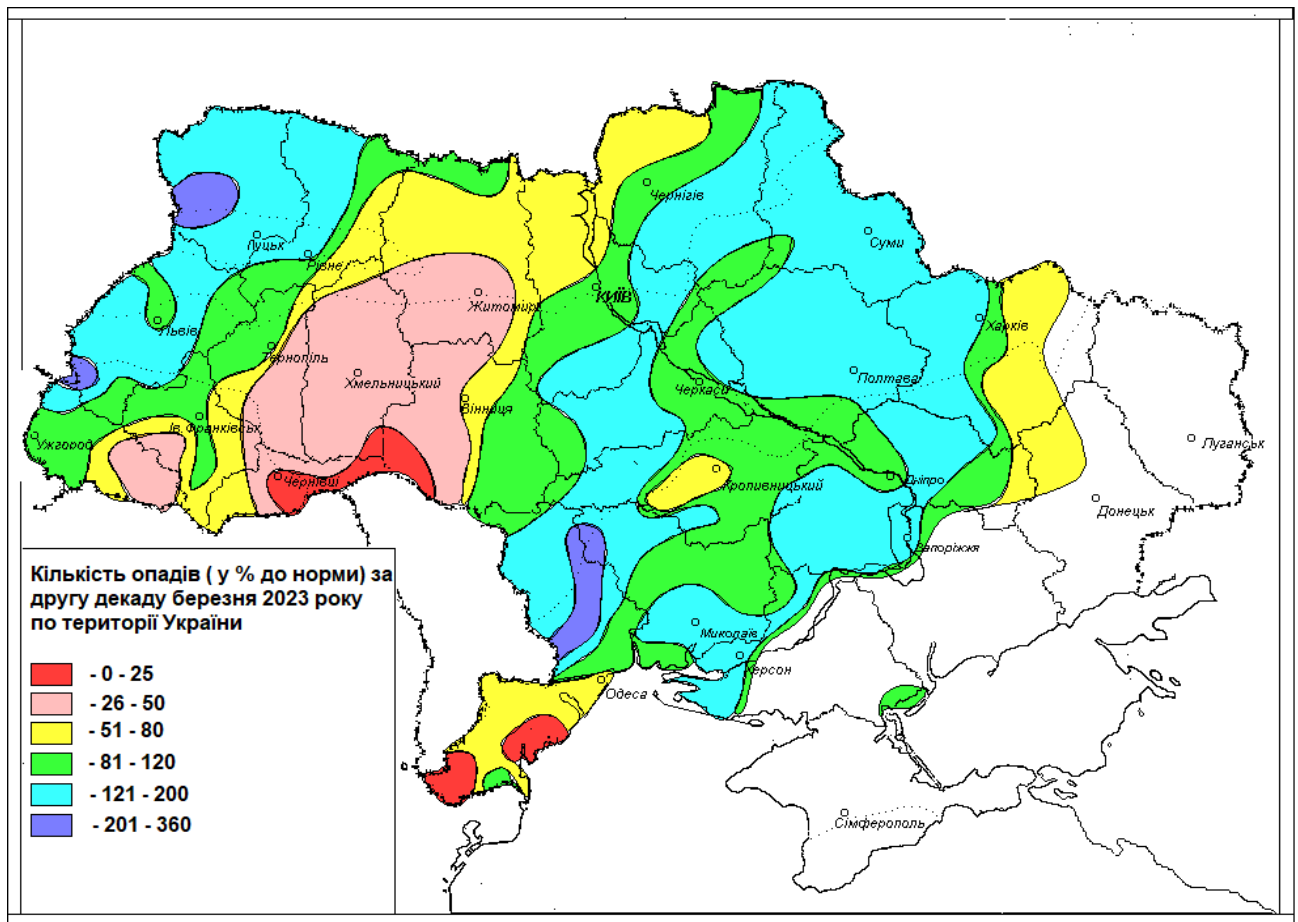

Рис.2 Кількість опадів (% до норми) за другу декаду березня 2023 року по території України

Вплив погодних умов на стан сільськогосподарських культур

В цілому в Україні перезимівля озимих культур та багаторічних трав завершилася задовільно. Сніговий покрив з полів зійшов, ґрунт відтанув повністю. Досить високі температури повітря сприяли підсиханню та прогріванню верхніх шарів ґрунту у південних областях, що дозволило господарствам розпочати сівбу ранніх ярих культур та гороху, на ранніх посівах яких вже з'явилися сходи.

У плодових дерев розпочався сокорух, відмічалось набухання бруньок, місцями їх розпускання.

Упродовж декади несприятливих явищ не спостерігалось. Погодні умови сприяли поповненню вологозапасів ґрунту, за винятком крайніх південних районів країни, де тривав стійкий недобір опадів. У той же час на

багатьох площах західних областей відмічалось значне перезволоження ґрунту.

Станом на 20 березня в **озимих культурах** (пшениця, ячмінь, жито) на більшості території було відмічено відновлення вегетації, посіви знаходилися у фазах 3-го листка та кущіння, на пізно засіяних полях – сходів.

Стан посівів оцінювався як переважно добрий та задовільний.

У південних районах Одеської області відмічено засихання листя озимого ячменю через нестачу продуктивної вологи у ґрунті.

Запаси продуктивної вологи в орному шарі ґрунту під озимими культурами та на зябу у центральних (за винятком Вінницької), Одеській, Миколаївській, Рівненській, Закарпатській, Чернівецькій, в окремих районах Сумської та Київської областей становили від 21 до 58 мм, що відповідало достатнім та оптимальним показникам продуктивної вологи, місцями 0-20 см шар ґрунту був перезволожений. Лише на півдні Одеської та у північних районах Херсонської областей зволоження орного шару ґрунту було незадовільним і становило менше 10 мм продуктивної вологи.

Зволоження метрового шару ґрунту під озимими культурами та на зябу було достатнє та оптимальне - 121-160 мм і більше продуктивної вологи. Однак на багатьох площах Одеської та на окремих площах Херсонської областей запаси продуктивної вологи були низькими для ранньовесняного періоду і становили 60-105 мм, місцями – 20-41 мм продуктивної вологи.

Глибина весняного промочування ґрунту становила від 70 до 150 см і більше.

В озимого ріпаку відмічалось відновлення вегетації у фазі утворення листової розетки та росту стебла. Стан посівів переважно добрий.

Ранні ярові зернові культури. Упродовж декади розпочалась сівба ярого ячменю, на посівах в Одеській області відмічалось проростання зерна та сходи.

Розпочалась сівба **гороху**, місцями на Одещині відмічалось проростання зерна.

У багаторічних трав відмічалось весняне відростання зелені.

Плодові культури. У плодових культур у південних та центральних областях розпочалось набухання бруньок.

За даними відрощування плодових, яке було проведено у першій половині березня, загибель квіткових бруньок **абрикосу** у Харківській області становила від 2 до 7 %. Загибель квіткових бруньок **вишні** у

Сумській, Чернігівській та Харківській областях становила від 4 до 5 %. Загибель листкових бруньок груші до 6 % відмічено у Сумській області. За даними Сумського ЦГМ та Харківського РЦГМ загибель квіткових бруньок яблуні становила від 4 до 10 %.

У персика, сливи, черешні та винограду пошкоджень не виявлено.

Агрометеорологічний бюлетень по території України

№ 8
2023 рік

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Український гідрометеорологічний центр, 2023 р.

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено,
при використанні необхідно робити відповідні посилання.

Підписано до друку 22.03.2023 р. Формат 60x84/16. Папір ОФС
Ум.друк.арк.0,50 Обл.вид.арк.0,51. Тираж 3 Зам.

Відділ оперативної поліграфії
01030, Київ -30, вул. Золотоворітська, 6-в